

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812211268
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812211268.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Mariany Muránskej vo veci Pohotovosť, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ul. Pribinova č. 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C 223/2012 - 47 z 12.11.2013 a proti uzneseniu č.k. 13C 223/2012 - 59 z 25.02.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žaloba si uplatňuje náhradu škody a nemajetkovej ujmy v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov n/Topľou v konaniach pod sp. zn. 3Er 908/2010, 7Er 345/2010, 7Er 198/2011, 3 Er 844/2010, 11Er 778/2010, 11 Er 1042/2011, 10 Er 886/2010, 3Er 143/2011, 7Er 853/2010, 3Er 384/2011, 11 Er 1357/2011 a 3Er 997/2010.

Žalovaná vzniesla aj námietku premlčania uplatnených nárokov žalobcu. V zmysle § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel. Keďže podľa vyjadrenia žalovanej žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie nároku dňom 23.04.2012, premlčané by boli nároky žalobcu, pokiaľ lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23.04.2009. V žiadnom z vyššie uvedených konaní však táto lehota neuplynula pred uvedeným dňom, preto súd námietku premlčania nepovažoval za dôvodnú.

Pokiaľ ide o vec samú, žalobca namieta nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že v exekučných konaniach, kde bol oprávneným, nerozhodol súd o žiadosti o vydanie poverenia v zákonnej 15 -dňovej lehote. Súd je toho názoru, že lehota vyplývajúca z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vzťahuje na prípady, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, teda táto lehota sa vzťahuje iba na prípady, keď súd na základe perfektnej žiadosti a exekučného titulu vydáva poverenie na vykonanie exekúcie, avšak nevzťahuje sa na prípady, kedy žiadosť nie je dôvodná a súd rozhoduje o zamietnutí žiadosti. Z §

44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2011 výslovne vyplýva, že táto lehota neplatí vôbec, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, avšak ani zo znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2011 nemožno vyvodiť, že by sa uvedená lehota vzťahovala aj na rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Zároveň treba poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/2002, v ktorom sa okrem iného konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k poručeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v takýchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci.

Žalobca tvrdí, že vyvinul úsilie, aby dosiahol posun v exekučnom konaní tým, že podával žiadosti o informáciu o stave konania a tiež, že podával sťažnosti na prieťahy v konaní. Tieto svoje tvrdenia však nepreukázal, pričom aj s prihliadnutím na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, predovšetkým podanie sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy v konaní je podstatnou okolnosťou pri posúdení, či došlo k zbytočným prieťahom alebo nie.

Žalobca v konaní nepredložil žiadne dôkazy o tom, že by príslušný orgán konštatoval prieťahy vo vyššie uvedených konaniach, nepredložil tiež dôkazy o tom, že by išlo o prieťahy, ktoré možno označiť ako zbytočné a taktiež nepreukázal ani existenciu škody, pretože v týchto žalobách si uplatňuje paušálne nároky na náhradu škody, ktoré spočívajú v nákladoch na pracovné výkony zamestnancov, na udržiavanie a správu informačného systému a na poštovné, pričom v zmysle § 17 ods. 1 citovaného zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Paušálne náklady, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje, rozhodne nemožno považovať za skutočnú škodu.

Žalobca namietal nesprávny úradný postup aj v tom, že Okresný súd Vranov n/Topľou v rámci posúdenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preskúmaval exekučný titul a na základe toho zamietol žiadosť o vydanie poverenia. S tvrdením žalobcu nemožno súhlasiť, pretože táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z § 45 zákona č. 244/2002 Z.z., pričom ide o povinnosť súdu preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, ako aj skutočnosť, či plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom nie je právom nedovolené alebo neodporuje dobrým mravom. Ani Súdny dvor Európskej únie nevyhlásil možnosť posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok v exekučnom konaní (rozsudok Asturcom C-40/08). Podľa názoru súdu nejde o nesprávny úradný postup, keďže žaloba namieta spôsob akým rozhodol súd o žiadosti o udelenie poverenia, teda v danom prípade by sa mohlo jednať iba o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, avšak pre úspešné uplatnenie nároku by žalobca musel preukázať, že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

Žalobca teda nepreukázal základné predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, a to existenciu nesprávneho úradného postupu v súvislosti s vyššie uvedenými súdnymi konaniami, vznik škody a príčinnú súvislosť s nesprávnym úradným postupom súdu, preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Je zrejmé, že znalecké dokazovanie je namieste nariadiť tam, kde je výšku škody nutné určiť s použitím odborných znalostí, ktoré právna veda neposkytuje. Žalobca pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku, a teda predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Faktom zostáva, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súdny spis je fundamentálnym dôkazným prostriedkom pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu, ktorého sa mal dopustiť všeobecný súd pri svojej činnosti. Súdny spis obsahuje dôkazy umožňujúce uskutočniť presnú kalkuláciu plynutia času vzhľadom k otázke dodržania zákonných lehôt súdom, pričom žalobca takýmto dôkazom nedisponuje.

Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako nárast ekonomickej trestnej činnosti alebo rozsah nevybavenej súdnej agendy. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

V predmetnej veci je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa sa predovšetkým správne vypořiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovaným v tomto konaní. Z obsahu spisu je zrejmé, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní bola podaná u žalovaného 23.04.2012 a v závislosti od toho by nároky, ktoré eventuálne vznikli žalobcovi v lehote 3 rokov pred touto žiadosťou o predbežné prerokovanie, mohli byť premlčané, to znamená, že by malo ísť o nároky vzniknuté pred 23.04.2009. Súd prvého stupňa v tomto smere správne zistil na základe obsahu spisov, že v predmetných veciach boli žiadosti o udelenie poverenia doručené až po dni 23.04.2009, preto je námietka premlčania neaktuálna.

Súd prvého stupňa nerozhodol na základe aplikácie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prieťahov v konaní. Je potrebné poukázať na to, že argumentácia súdu prvého stupňa je zrejmá z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Tieto právne úvahy platia v celom rozsahu vo veciach, kde žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná pred 01.06.2010 (vec 7Er 345/2010, kedy žiadosť bola doručená dňa 26.04.2010), pričom v ostatných veciach bola žiadosť o udelenie poverenia doručená až po 01.06.2010.

Taktiež je potrebné si uvedomiť, že na potrebu spomínaného materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom reagoval aj zákonodarca legislatívnou zmenou v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.06.2010 s tým, že v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku, pokiaľ bol titulom pre exekúciu rozhodcovský rozsudok, spomínaná lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatila pre rozhodcovské rozsudky, pričom táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z.z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatila pre rozhodcovské rozsudky.

Podporne táto okolnosť vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 606/2012 zo 14.12.2012.

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody a v tejto súvislosti sú jeho námietky uvedené v odvolaní, týkajúce sa možného zabezpečenia znaleckého posudku právne irelevantné, pokiaľ takýto dôkaz nepredložil v konaní.

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventúalnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a

žalovanému žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Pokiaľ ide o uznesenie, týmto súd prvého stupňa zaviazal žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov - Prílohy zákona č. 71/92 Zb. v znení neskorších predpisov, a to v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia.

Vychádzal zo zistenia, že je potrebné sa spravovať pri vyrubení súdneho poplatku za konanie o odvolaní položkou Sadzobníka súdnych poplatkov č. 7a v paušálnej sadzbe 20 Eur účinnou v čase podania odvolania a prihliadol na poznámku č. 3 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. So zreteľom na vyššie uvedené preto súd zaviazal podľa § 5 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v sadzbe 20 Eur v 12-tich spojených veciach na spoločné konanie na základe uznesenia sp. zn. 9C 272/2012 z 08.10.2012 a takto vyrubil žalobcovi celkovú sumu 240 Eur.

Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto okolnosť vyplýva aj z dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z., v rámci ktorej novely bola vykonaná aj predmetná novela Zákona o súdnych poplatkoch. Okolnosť, že sa spoplatňujú žaloby, vyplýva aj z odôvodnenia pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Žalobca v predmetnej veci podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, pričom súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonom podliehajúcich súdnemu poplatku.

Táto okolnosť vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007 z 29.03.2007, ktorého vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy.

V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola teda v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch uložená povinnosť v prípade, kde ju nemá.

Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené, pretože podľa tohto ústavného článku, dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručenú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v nadväznosti na článok 12 ods. 1, článok 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Taktiež treba konštatovať, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konanie začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, teda konanie začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012, ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 145/1995 Z.z. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd uznesenie zrušil.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu uznesenia, pretože toto je nepreskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento nemá možnosť v odvolacom konaní reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čím je zároveň daný dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Je pravdou, že s účinnosťou od 01.10.2012, a to zákonom č. 286/2012, ktorým bol novelizovaný zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, ale aj zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, bola do Sadzobníka súdnych poplatkov - Prílohy zákona č. 71/92 Zb. zavedená položka 7a, ktorá sa vzťahuje na žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím, orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Žaloby v predmetných veciach boli podané 27.09.2012, teda pred účinnosťou predmetného zákona, avšak nemožno súhlasiť s názorom žalobcu uvedeným v odôvodnení jeho rozhodnutia, že z dôvodu, že konanie sa začalo pred 01.10.2012 (pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z.), nie je možné vyrubiť súdny poplatok, ak by v takomto konaní existoval úkon, ktorý je spoplatniteľný podľa predmetnej novely, t.j. zákon č. 286/2012 Z.z. a tento úkon by bol vykonaný už za účinnosti tohto zákona.

Rozhodujúcou okolnosťou je vyriešenie otázky, či položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa vzťahuje aj na odvolacie konanie, teda na odvolanie.

Súd prvého stupňa túto otázku nijakým spôsobom vo svojom rozhodnutí neodôvodnil, nezaoberal sa poznámkami vzťahujúcimi sa na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v nadväznosti na poznámky k iným položkám Sadzobníka súdnych poplatkov a nijakým spôsobom nevysvetlil, akými úvahami sa riadil pri vyrubení predmetného súdneho poplatku.

Bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa, aby sa dôsledne zamyslel nad aplikáciou položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v predmetnej veci vo vzťahu k odvolaniu žalobcu, dôsledne sa oboznámil s poznámkami k tejto položke, ako aj s poznámkami k ďalším položkám Sadzobníka súdnych poplatkov a pokiaľ dospeje k záveru, že v predmetnej veci existuje zákonný podklad pre vyrubenie súdneho poplatku aj za odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, bude musieť takéto rozhodnutie náležite odôvodniť.

Zatiaľ sa súd prvého stupňa nijakým spôsobom nevyporiadal s tým, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa vzťahuje na žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Až po vykonaní naznačených právnych úvah a riadnom odôvodnení rozhodnutia, bude možné vo veci zákonne rozhodnúť v otázke poplatkovej povinnosti žalobcu, pričom je potrebné zdôvodniť, prečo by poznámka č. 3 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov sa mala vzťahovať aj na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.